**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** **:** 2024/479
**KARAR NO** **:** 2024/555
**KARAR TR** **:** 02/12/2024

**ÖZET**:2918 sayılı Kanun'un 48/5. maddesi uyarınca verilen idari para cezası ve 184 gün süre ile sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aracın trafikten men edilerek otoparkta muhafaza altına alınması işleminin de dava konusu yapılması nedeniyle, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk

**K A R A R**

**Davacı** **:** A. C. D.
**Vekili** **:** Av. Ö. A.
**Davalı** **:** Kocaeli Valiliği (Kocaeli Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü)
**Vekili** **:** Av. E. E. Ö.

## I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin 0.83 promil alkolle araç kullandığından bahisle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca hakkında düzenlenen 05/05/2024 tarih, MB 34543218 seri-sıra sayılı ve 6.439 TL tutarındaki Trafik İdari Para Cezası karar tutanağının, ayrıca aynı tarihli ve 184 gün süre ile sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin tutanağın ve aracın trafikten men edilerek muhafaza altına alınmasına ilişkin tutanağın iptali istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

### A. Adli Yargıda

2. **Kocaeli 1. Sulh Ceza Hakimliği 03/06/2024 tarih ve D.İş No:2024/2929 sayılı kararı** ile, talep konusunun idari yargının görev alanına girdiği gerekçesiyle, itirazın yargı yeri ve görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Görevsizlik kararının ilgili kısmı şöyledir:

> *"...5326 sayılı Yasanın 4. maddesinde, "Hangi fiillerin kabahat oluşturduğu, kanunda açıkça tanımlanabileceği gibi; kanunun kapsam ve koşulları bakımından belirlediği çerçeve hükmün içeriği, idarenin genel ve düzenleyici işlemleriyle de doldurulabilir." denilmiş ve idareye düzenleme yetkisi verilmiştir. Aynı Yasanın 32. maddesinde, "Yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye ... lirası idari para cezası verilir. Bu cezaya emri veren makam tarafından karar verilir." şeklinde hüküm konularak kabahat teşkil eden eylemin genel tanımı ve yaptırım miktarı belirlenmiştir.*
>
> *5326 sayılı Kabahatler Kanunun 27/son maddesinde, "İdari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görülür" şeklinde düzenleme yapılmıştır.*
>
> *Başvuru dilekçesi ve bu dilekçeden bir örnek gönderilmek suretiyle ilgili kurumdan getirtilen idari yaptırım tutanağı ile işlem dosyasının incelenip birlikte değerlendirilmesi*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden avzIls6 - XWKkMcJ - M/qNeTn - Yos/1c= ile erişebilirsin

*sonucunda; her ne kadar incelemesi adli yargının görevi alanına giren idari para cezasıyla cezalandırılmaya ilişkin işlemin kaldırılması yönünde mahkememize başvuru yapılmış ise de; aynı esnada kişi hakkında aracın trafikten menine ilişkin de idari işlem tesis edildiği çünkü 2918 sayılı Karayolları Trafik Yasasının Ek 14. maddesinde ihlalin tespiti halinde aracın trafikten men edileceğinin belirtildiği, aynı konuya ilişkin olarak farklı yargı kolları arasında birbiriyle çelişen kararların ortaya çıkmaması için 5326 sayılı yasasının 27/son maddesinin kabul edildiği, görevin kamu düzeninden olduğu, hukuka aykırılık iddialarının idari yargı önünde ortak yapılacak incelemesi sonucunda çözümlenebileceği, somut olayda idari para cezası yanı sıra ancak idari yargı kararı ile kaldırılabilecek aracın trafikten men işleminin de yapılması, idari yaptırım ile bahsedilen diğer idari işlemlerin aynı hukuki temele dayanması ve plaka sayılı aracın trafikten men edilmesi kararına karşı yapılan itirazın inceleme yapma görevinin idari yargıya ait olduğu yönünde sonuç ve hukuki kanaatine varılmış olup hakimliğimizin görevsizliğine ilişkin aşağıdaki şekilde karar verilmiştir..."*

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemlerle idari yargı yerinde dava açmıştır.

**B. İdari Yargıda**

4. **Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 26/09/2024 tarih ve E.2024/734 sayılı kararı** ile, dava konusu uyuşmazlıkta adli yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirtilmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

*"...Dosyanın incelenmesinden;*

*Davacının alkollü araç kullandığından bahisle hakkında tesis edilen sürücü belgesinin geçiçi olarak geri alınmasına ve para cezası verilmesine ilişkin işleme karşı açmış olduğu davada; Kocaeli 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 03.06.2024 tarih 2024/2929 Değ.İş sayılı kararıyla davanın görev yönünden reddine karar verildiği, söz konusu kararın kesinleşmesi üzerine Mahkememizde bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*

*Bu durumda;*

*Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri kapsamında, uyuşmazlığın 2918 sayılı Kanunun uygulanmasından kaynaklandığı, dolayısıyla bu davaların görüm ve çözümünde adli yargı görevli olduğundan, dava konu sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmakla, uyuşmazlıkla ilgili Kocaeli 1. Sulh Ceza Hakimliğinin 03.06.2024 tarih 2024/2929 Değ.İş sayılı kesinleşen görevsizlik kararı da dikkate alındığında, olumsuz görev uyuşmazlığının çözümü için yukarıda anılan amir hüküm uyarınca dosyaların Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir..."*

5. Kocaeli 2. İdare Mahkemesince 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları (adli yargı dosya sureti) Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

**III. İLGİLİ HUKUK**

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Alkol, uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin etkisi altında araç sürme yasağı"* başlıklı 48. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

*"Yapılan tespit sonucunda, 0.50 promilin üzerinde alkollü olarak araç kullandığı tespit edilen sürücüler hakkında, fiili bir suç oluştursa bile, 700 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgesi altı ay süreyle geri alınır. Hususi otomobil dışındaki araçları*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden avzIls6 - XWKkMcJ - M/qNeTn - Yos/1c= ile erişebilirsin

*alkollü olarak kullanan sürücüler bakımından promil alt sınırı 0.21 olarak uygulanır. Alkollü olarak araç kullanma nedeniyle sürücü belgesi geri alınan kişiye, son ihlalin gerçekleştiği tarihten itibaren geriye doğru beş yıl içinde; ikinci defasında 877 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri iki yıl süreyle, üç veya üçten fazlasında ise, 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir ve sürücü belgeleri her seferinde beşer yıl süreyle geri alınır. Sürücü belgelerinin herhangi bir nedenle geçici olarak geri alınmış olması hâlinde belirtilen süreler, geçici alma süresinin bitiminde başlar."*

7. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

"*(Değişik: 6/12/2006-5560/31 md.)*
*(1) Bu Kanun'un;*
*a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,*
*b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,*
*uygulanır."*

8. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*
*(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir"*

9. 5326 sayılı Kanun'un *"Saklı tutulan hükümler"* başlıklı 19. maddesi şöyledir:

*"(1) Diğer kanunlarda kabahat karşılığında öngörülen belirli bir süre için;*
*a) Bir meslek ve sanatın yerine getirilmemesi,*
*b) İşyerinin kapatılması,*
*c) Ruhsat veya ehliyetin geri alınması,*
*d) Kara, deniz veya hava nakil aracının trafikten veya seyrüseferden alıkonulması,*
*gibi yaptırımlara ilişkin hükümler, ilgili kanunlarda bu Kanun hükümlerine uygun değişiklik yapılıncaya kadar saklıdır"*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin 1. ve 8. fıkraları şöyledir:

*"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.*
*(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür ."*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden avzIls6 - XWKkMcJ - M/qNeTn - Yos/1c= ile erişebilirsin

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 02/12/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası sureti ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-Hâkim Arzu ÇETİNDERE ŞAŞI'nın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

13. Dava, davacının alkollü araç kullandığı gerekçesiyle, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 48/5. maddesi uyarınca hakkında düzenlenen 05/05/2024 tarih, MB 34543218 seri-sıra sayılı ve 6.439 TL tutarındaki Trafik İdari Para Cezası karar tutanağının, ayrıca aynı tarihli ve 184 gün süre ile sürücü belgesinin geri alınmasına ilişkin tutanağın ve aracın trafikten men edilerek muhafaza altına alınmasına ilişkin tutanağın iptali istemiyle açılmıştır.

14. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesinin sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde, idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

15. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı, diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı ancak idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır.

16. Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde, idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden avzIls6 - XWKkMcJ - M/qNeTn - Yos/1c= ile erişebilirsin

17. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği ancak idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak aracın trafikten men edilerek muhafaza altına alma kararı da verildiği ve bu kararın her iki yargı kolunda dava konusu edildiği anlaşılmaktadır.

18. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun değişik 3. maddesi ve aynı Kanun'un 27. maddesinin sekizinci fıkrası bir arada değerlendirildiğinde, 2918 sayılı Kanun'un 48. maddesi uyarınca verilen idari para cezası, 184 gün süre ile sürücü belgesinin geri alınması ve aracın trafikten men edilerek muhafaza altına alma kararına karşı açılan davanın çözümünde, idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 26/09/2024 tarih ve E.2024/734 sayılı başvurusunun reddi gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 26/09/2024 tarih ve E.2024/734 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

02/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan Vekili | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Kenan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| YAŞAR | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden avzIls6 - XWKkMcJ - M/qNeTn - Yos/1c= ile erişebilirsin